

Zadeva T-48/02

Brouwerij Haacht NV proti Komisiji Evropskih skupnosti

„Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Globe – Smernice o načinu določanja glob – Dejanska gospodarska zmožnost kršitelja, da povzroči večjo škodo drugim subjektom – Olajševalne okoliščine – Obvestilo o sodelovanju“

Sodba Sodišča prve stopnje (peti senat) z dne 6. decembra 2005 II - 5265

Povzetek sodbe

- 1. Konkurenca – Globe – Znesek – Primernost – Sodni nadzor – Elementi, ki jih lahko upošteva sodišče Skupnosti – Informacije, ki jih ne vsebuje odločba, s katero je naložena globa, in ki se ne zahtevajo za njeno obrazložitev – Vključitev (členi 229 ES, 230 ES in 253 ES; Uredba Sveta št. 17, člen 17)*

2. *Akti institucij – Obrazložitev – Obveznost – Obseg – Odločba, s katero je naložena globa – Navedba elementov presoje, ki je omogočila Komisiji, da presodi težo in trajanje kršitve – Zadosna navedba*
(člen 253 ES; Uredba Sveta št. 17, člen 15(2), drugi pododstavek; obvestili Komisije 96/C 207/04 in 98/C 9/03)
3. *Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Razdelitev trga – Predmet – Ugotovitev, ali je prizadeta trgovina med državami članicami*
(člen 81(1) ES)
4. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Merila – Teža kršitev – Olajševalne okoliščine – Podjetje, ki ima pasivno vlogo ali vlogo sledenja vodji*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15; Obvestilo Komisije 98/C 9/03, točka 3)
5. *Konkurenca – Pravila Skupnosti – Kršitve – Globe – Ugotovitev – Merila – Povišanje splošne ravni glob – Dopustnost – Pogoji*
(Uredba Sveta št. 17)
6. *Konkurenca – Globe – Znesek – Ugotovitev – Nenaložitev ali zmanjševanje glob kot protiusluga za sodelovanje inkriminiranega podjetja – Potreba po ravnanju, ki je Komisiji olajšalo ugotovitev kršitve*
(Uredba Sveta št. 17, člena 11(1), (4) in (5) in 15; Obvestilo Komisije 96/C 207/04)
7. *Konkurenca – Globe – Znesek – Ugotovitev – Merila – Stališče podjetja med upravnim postopkom – Presoja stopnje sodelovanja vsakega od podjetij, sodelujočih pri omejevalnem sporazumu – Spoštovanje načela enakega obravnavanja – Stopnje sodelovanja, ki niso primerljive in ki upravičujejo različno obravnavanje*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15(2); Obvestilo Komisije 96/C 207/04)

1. Glede tožb zoper odločbe Komisije, s katerimi se podjetjem odredijo globe zaradi kršitev pravil o konkurenci, ima Sodišče prve stopnje dvojno pristojnost. Po eni strani je na podlagi člena 230 ES dolžno nadzorovati njihovo zakonitost. Pri tem mora predvsem nadzorovati spoštovanje obveznosti obrazložitve iz

člena 253 ES, katere kršitev povzroči to, da se odločba lahko razglasi za nično. Po drugi strani je Sodišče prve stopnje v okviru pooblastila za odločanje v sporu polne jurisdikcije, ki ga ima na podlagi člena 229 Pogodbe ES in člena 17 Uredbe št. 17, pristojno za presojo primernosti višine glob. Pri tej presoji

lahko zahteva, naj se predložijo in upoštevajo dodatne informacije, ki jih ni treba omeniti v izpodbijani odločbi, da bi zadostili obveznosti obrazložitve iz člena 253 ES.

upoštevati pri presoji teže in trajanja kršitve.

(Glej točko 44.)

V teh okoliščinah so zahteve po bistveni formalnosti, kar je obveznost obrazložitve, izpolnjene, kadar Komisija v svoji odločbi navede merila presoje, ki jih je upoštevala na podlagi svojih Smernic in glede na okoliščine primera svojega obvestila o sodelovanju in ki so ji omogočila presojo teže in trajanja kršitve za določitev globe.

(Glej točko 46.)

2. Obseg obveznosti obrazložitve o določitvi globe, naložene zaradi kršitve pravil Skupnosti o konkurenci, je treba določiti glede na določila člena 15(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 17, ki določa, da „[s]e pri določanju višine globe upoštevata teža in trajanje kršitve“. Zahteve po bistveni formalnosti, kar je obveznost obrazložitve, so torej izpolnjene, kadar Komisija v svoji odločbi navede dejstva presoje, ki so ji omogočila določitev teže in trajanja kršitve. Po drugi strani pa Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 65(5) Pogodbe ESPJ in Obvestilom o sodelovanju v zadevah, ki zadevajo omejevalne sporazume, vsebujejo pravila o merilih presoje, ki jih mora Komisija
3. Pri uporabi člena 81(1) ES je treba za opredelitev upoštevnega trga ugotoviti, ali sporazum lahko prizadene trgovino med državami članicami in ali je njegov cilj oziroma posledica preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na skupnem trgu. Posledično mora Komisija v odločbi, sprejeti na podlagi člena 81(1) ES, omejiti upošteveni trg le takrat, kadar brez take omejitve ni mogoče ugotoviti, ali sporazum, sklep podjetniškega združenja ali določeno usklajeno ravnanje lahko prizadene trgovino med državami članicami in kate-

rih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na skupnem trgu.

sodelovalo pri kršitvi, oziroma to, da obstajajo ustrezne izrecne izjave predstavnikov tretjih podjetij, ki so sodelovala pri kršitvi.

(Glej točko 58.)

Posebne lastnosti vedenja podjetja ne morejo biti odločilne za uporabo oteževalne ali olajševalne okoliščine pri drugem podjetju. Ker je upoštevanje takih okoliščin odvisno od vedenja podjetja, se je torej treba obvezno opreti na posebnosti njegovega lastnega vedenja.

4. V točki 3 Smernic o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in člena 65(5) Pogodbe ESPJ, je navedeno, da se osnovni znesek globe podjetju lahko zmanjša ob posebnih olajševalnih okoliščinah, kot so „izključno pasivna vloga ali vloga „sledi mojemu vodji“ pri kršitvi“.

(Glej točke 74, 75 in 79.)

Opozoriti je tudi treba, da se zadevnemu podjetju lahko v skladu s sodno prakso prizna olajševalna okoliščina na podlagi „izključno pasivne ali vloge „sledi mojemu vodji““, kadar ni izstopalo, to pomeni, da ni dejavno sodelovalo pri oblikovanju enega ali več protikonkurenčnih sporazumov. Pri elementih, ki lahko razkrijejo pasivno vlogo podjetja pri omejevalnem ravnanju, se lahko predvsem upošteva to, da se je v primerjavi z rednimi člani omejevalnega sporazuma nedvomno redkeje udeleževalo srečanj, da je pozneje vstopilo na trg, ki je bil predmet kršitve, ne glede na to, koliko časa je

5. Komisija ima po Uredbi št. 17 na voljo diskrecijsko pravico pri določitvi višine glob, da bi usmerjala podjetja v smislu spoštovanja pravil o konkurenci.

Dejstvo, da je Komisija v preteklosti za določene vrste kršitev naložila globe v določeni višini, zato ne more preprečiti možnosti, da se ta raven zviša v mejah, ki

jih določa Uredba št. 17, če je to nujno za zagotovitev izvajanja konkurenčne politike Skupnosti. Učinkovitost uporabe pravil Skupnosti o konkurenci pa zahteva, da lahko Komisija raven glob vedno prilagodi potrebam te politike.

(Glej točko 81.)

Kadar v zahtevi za informacije na podlagi člena 11 Uredbe št. 17 razen čisto dejanskih vprašanj in zahtev za predložitev že obstoječih dokumentov Komisija zahteva od podjetja, naj opiše temo in potek več srečanj, na katerih naj bi sodelovalo, in rezultate ali sklepe teh srečanj, ko očitno sumi, da je pri teh srečanjih šlo za omejevanje konkurence, se s to zahtevo lahko naloži preiskovanemu podjetju, naj prizna svoje sodelovanje pri kršitvi pravil o konkurenci, vendar navedeno podjetje ni dolžno odgovarjati na taka vprašanja. Kadar podjetje vseeno posreduje podatke o tem, je treba to šteti kot sodelovanje podjetja na lastno pobudo, ki lahko upraviči znižanje globe na podlagi obvestila o sodelovanju.

6. Zmanjšanje globe zaradi sodelovanja v upravnem postopku je upravičeno le, kadar vedenje zadevnega podjetja omogoča Komisiji, da lažje ugotovi obstoj kršitve in jo glede na okoliščine primera odpravi.

(Glej točke 104, 106 in 107.)

V zvezi s tem sodelovanje podjetja v preiskavi ne daje pravice do zmanjšanja globe, kadar to sodelovanje ne presega tega, kar izhaja iz obveznosti podjetja na podlagi člena 11(4) in (5) Uredbe št. 17. Nasprotno se lahko zadevnemu podjetju, če v odgovoru na zahtevo za informacije na podlagi člena 11 Uredbe št. 17 posreduje informacije, ki presegajo informacije, ki jih lahko zahteva Komisija po tem členu, zmanjša globa.

7. Komisija pri presoji sodelovanja podjetij v upravnem postopku zaradi nedovoljenega omejevalnega sporazuma ne sme prezreti načela enakega obravnavanja, ki je splošno načelo prava Skupnosti in ki je

v skladu z ustaljeno sodno prakso kršeno le takrat, kadar se primerljivi položaji obravnavajo različno in različni položaji obravnavajo enako, razen če je taka obravnava objektivno utemeljena.

vsem ker temeljijo na posredovanju različnih informacij ali posredovanju teh informacij na različnih stopnjah upravnega postopka ali v neprimerljivih okoliščinah.

Glede tega mora različno obravnavanje zadevnih podjetij temeljiti na stopnjah sodelovanja, ki niso primerljive, pred-

(Glej točki 108 in 109.)